

**Oświadczenie złożone
przez senatora Władysława Ortyla
na 3. posiedzeniu Senatu
w dniu 22 grudnia 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do minister rozwoju regionalnego Elżbiety Bieńkowskiej

Szanowna Pani Minister!

Z niepokojem obserwuję założenia do budżetu i prace nad przyszłorocznym budżetem państwa, bo widzę, jakie to negatywne skutki przyniesie dla finansowej kondycji samorządów terytorialnych.

Niekorzystna sytuacja jest stale pogłębiana, bo wiele zadań zostało na przestrzeni ostatnich czterech lat przekazanych samorządom w myśl szczytnych haseł o decentralizacji państwa. W ślad za tym nie poszły wystarczające środki finansowe. Powoduje to już dzisiaj trudności budżetowe samorządów w wykonywaniu przez nie ich zadań ustawowych.

Zatem mając to na uwadze, należy dostrzegać rodzący się problem zdolności absorpcyjnych samorządów co do wykorzystania funduszy europejskich w przyszłej perspektywie finansowej, na lata 2014 – 2020. Planując i przygotowując przyszłą perspektywę finansową, należy bezwzględnie wykonać badanie zdolności absorpcyjnych samorządów pod wieloma względami, a w szczególności pod względem finansowym.

Chociaż rząd może deklarować wsparcie województw i samorządów będących w trudnej sytuacji gospodarczej i finansowej, to i tak one po te środki nie sięgną, bo nie będą miały na wkład własny. Już dziś niejednokrotnie brakuje samorządom na wkład własny przy inwestycjach współfinansowanych z funduszy unijnych. Budzi to niepokój środowisk samorządowych.

Już w 2006 r. w zleconej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego ekspertyzie zespół pod kierunkiem Wojciecha Misiąga przedstawił zdolności absorpcyjne samorządów. Ten przykład odnosił się do wielkości środków proponowanych jako alokacja na lata 2007 – 2013 dla najbiedniejszych pięciu województw Polski Wschodniej. Badanie robione było w momencie kiedy nasz kraj rozwijał się w szybkim tempie, miał ponad 5% wzrostu PKB i w projekcji dochodów nie uwzględniano obecnego kryzysu. Mimo to ekspertyza w wariacie pesymistycznym pokazywała, że w kilku gminach środki na wkład własny będą niewystarczające.

Jeżeli w tym zakresie polityka rządu względem samorządów się nie zmieni, to będziemy obserwowali pasywność samorządów lokalnych, która wynikała będzie z uwarunkowań zewnętrznych i będzie czynnikiem negatywnie wzmacniającym różnicowania międzyregionalne. Środki trafią do dużych miast i silnych finansowo samorządów.

Czy o to chodzi w polityce spójności, jaką prowadzi UE? Na pewno nie. Co gorsza, jest to wbrew jej zasadom i celom.

Ministerstwo Finansów i minister Jacek Rostowski w ogóle tych problemów nie dostrzegają.

Dlatego zwracam się do Pani Minister o podjęcie prac nad tym ważnym tematem i problemem.

Bardzo proszę o informacje i wyjaśnienia, jakie działania podejmie w tej sprawie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego odpowiedzialne za absorpcję w ogóle, ale także za zdolności absorpcyjne poszczególnych uczestników tego procesu.

Z poważaniem
Władysław Ortyl